

Signs and Versions

Signs

- + – it adds, they add; in enumerating manuscripts: further, beyond this
- > – is wanting in, is absent in; more than
- * – the form of the text is a probable conjecture
- ⋯ – et cetera, and so forth
- † – obelisk; used in the Hexapla's 5th column to indicate that word(s) missing from the Hebrew text are being supplied from another place (Aquila, Symmachus, Theodotion)
- ※ – asterisk; used in the Hexapla's 5th column to indicate that word(s) missing from the LXX are being supplied from the Hebrew

Old Testament Books:

Pentateuch: Gn, Ex, Lv, Nu, Dt
Former Prophets: Jos, Jdc, 1S, 2S, 1R, 2R
Latter Prophets: Jes, Jer, Ez, Hos, Jo, Am, Ob, Jon,
Mi, Na, Hab, Zeph, Hag, Sach, Mal
Writings: Ps (ψ), Prv, Hi (Ij), Cant, Ru, Thr, Qoh,
Est, Da, Esr, Neh, 1Ch, 2Ch

Versions

- ʼA – Aquila's Greek translation of the OT
- א – The Arabic version of the OT
- C – The Cairo Codex of the Prophets
- ⊕ – The Septuagint; superscript letters indicate recensions
- ⊖ – Theodotion's Greek translation of the OT
- L – The Leningrad codex of the Hebrew OT
- Lo – An original reading of L
- ℓ – The Old Latin version according to Sabatier; other recensions indicated by superscript letters
- א – The Masoretic text of the OT
- MS, MSS; ms, mss – The mediaeval Hebrew manuscripts of the OT
- Or – An Oriental reading
- Ⲙ – The Samaritan Hebrew Pentateuch
- Ⲙ^T – The Samaritan Targum
- Σ – Symmachus' Greek translation of the OT
- Ⲥ – The Syriac version of the OT
- ⲧ – The Targum(s)
- ⲛ – The Latin Vulgate version

For all other signs, consult *Sigla et Compendia* in the *Prolegomena to Biblia Hebraica*.

בראשית GENESIS

ה' ג' ר"פ וכו' מ"פ.
ג' בתור"ג. יג' ול' בליש.
ה' ר"פ

ב' ג' ב' ח' ב' מנה
בליש וכל שברא' דכות
ב' מ' רוח יי' ל'

כה' 10. ל

1 בְּרֵאשִׁית^a בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ: ² וְהָאָרֶץ

הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי

הַמַּיִם: ³ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי אֹר וַיְהי־אֹר: ⁴ וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־

הָאֹר כִּי־טוֹב וַיְבַרְכֵל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ: ⁵ וַיִּקְרָא

אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ לַיְלָה וַיְהי־עֶרֶב וַיְהי־בֹקֶר יוֹם

אֶחָד: ⁶ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהי מַבְדִּיל

בֵּין מַיִם לְמַיִם: ⁷ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הַרְקִיעַ וַיְבַרְכֵל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר־

מִתַּחַת לַרְקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לַרְקִיעַ וַיְהי־כֵן: ⁸ וַיִּקְרָא

אֱלֹהִים לַרְקִיעַ שָׁמַיִם וַיְהי־עֶרֶב וַיְהי־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי: ⁹ וַיֹּאמֶר

אֱלֹהִים יִקְוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מְקוֹם: ¹⁰ אֶחָד וַתֵּרָא

הַיַּבְשָׁה וַיְהי־כֵן: ¹¹ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבְשָׁה אָרֶץ וְלַמְקוֹהַ הַמַּיִם

קָרָא יַמִּים וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: ¹² וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשֵּׂא הָאָרֶץ

דְּשָׂא עֵשֶׂב מִזֶּרַע זָרַע עֵץ בְּפִי עֵשֶׂב פְּרִי אֲשֶׁר זָרַעוּ־בוֹ

עַל־הָאָרֶץ וַיְהי־כֵן: ¹³ וַתֵּרָא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׂב מִזֶּרַע זָרַע לְמִינֵהוּ

וְעֵץ עֵשֶׂה פְּרִי אֲשֶׁר זָרַעוּ־בוֹ לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: ¹⁴ וַיְהי־

עֶרֶב וַיְהי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי: ¹⁵ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים יְהי מְאֹרֹת

הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלַּיְלָה וַהֲיוּ לְאֹתוֹת וּלְמוֹעֲדִים

וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם: ¹⁶ וַהֲיוּ לְמְאֹרֹת הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ

וַיְהי־כֵן: ¹⁷ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים אֶת־הַמְּאֹרֹת

כה' 10. ל
11 ג'
12 ז' 13 ל' 14 ב' מנה
ס"פ בתור
כה' 10. ג' 15 מנה בטע בעיני.
ל' 16. ג' 17
ב' 17. 1 בעיני
ל'
כה' 10. ל' 18. ג' 19
1 בעיני. ל' 20. ל'
כה' 10. ל'
ב' 21. ג' 22
1 בעיני. ד' 23. י' יח פסוק
את את ואת ואת.
ב' חס' ל'

Cp 1¹ Mm 1. ² Mm 2. ³ Mm 3. ⁴ Mm 3139. ⁵ Mp sub loco. ⁶ Mm 4. ⁷ Jer 4,23, cf Mp sub loco. ⁸ Hi 38,19. ⁹ 2 Ch 24,20. ¹⁰ Mm 5. ¹¹ Mm 6. ¹² Mm 3105. ¹³ Hi 28,3. ¹⁴ Mm 200. ¹⁵ Mm 7. ¹⁶ Mm 1431. ¹⁷ Mm 2773. ¹⁸ Mm 3700. ¹⁹ Mm 736. ²⁰ Ps 66,6. ²¹ Mm 722. ²² Mm 2645. ²³ Qoh 6,3.

Cp 1,1 Orig Βρησιθ vel Βαρησηθ (-σεθ), Samar bārāsīt || 6^a huc tr 7^{a-a} cf 9.11.15.20. 24.30 || 7^a cf 6^a; ins כִּי־טוֹב cf 4.10.12.18.21.31 et 8 (8) || 9^a 9 συναγωγ- γήν = מקוה cf 10 מקוה המים || 10 10 + και συνήχθη τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν και ὥσθη ἡ ξηρά = וַתֵּרָא הַיַּבְשָׁה וַתֵּרָא אֱלֹהִים מְקוֹהֵם וַתֵּרָא הַיַּבְשָׁה || 11^{a-a} 11 11 c p c Mss μωσσετ' cf 12 || 12 c prb dl cf 12.

הַגְדֹּל לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־הַמְּאֹרֶה הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֵת
 הַכּוֹכָבִים: ¹⁷ וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בְּרִקְיַע הַשָּׁמַיִם לְהַאֲרִיחַ עַל־הָאָרֶץ: ¹⁷
 וְלַמָּשָׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וְלַהַבְדִּיל בֵּין הָאֹרֶחַ וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיִּרְא אֱלֹהִים ¹⁸
 כִּי־טוֹב: ¹⁹ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם רִבְעִי: ²⁰ וַיֹּאמֶר ¹⁹
 אֱלֹהִים יִשְׂרָאֵל הַמַּיִם שָׁרֵץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי
 רִקְיַע הַשָּׁמַיִם: ²¹ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּנִּינִים הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ
 הַחַיָּה הַרְמֵשֶׁת אֲשֶׁר שָׂרֵץ הַמַּיִם לְמִינֵיהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ
 וַיִּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: ²² וַיִּבְרָךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ
 וּמְלֵאוּ אֶת־הַמַּיִם בַּיַּמִּים וְהָעוֹף יִרְבַּ בָּאָרֶץ: ²³ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר
 יוֹם חַמִּישִׁי: ²⁴ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינֵהָ
 בַּהֶמָּה וּרְמֵשׂ וְחַיֵּי־הָאָרֶץ לְמִינֵהּ וַיְהִי־כֵן: ²⁵ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חַיֵּי
 הָאָרֶץ לְמִינֵהּ וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינֵהּ וְאֵת כָּל־רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ
 וַיִּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: ²⁶ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
 כְּדַמוֹתֵנוּ וַיְרְדוּ בְדִגְתַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ
 וּבְכָל־הַרְמֵשׂ הַרְמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ: ²⁷ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם
 בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם: ²⁸ וַיִּבְרָךְ
 אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־הָאָרֶץ וּכְבִּשְׁוּ
 וּרְדוּ בְּדִגְתַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל־חַיֵּי הָרְמֵשֶׁת עַל־הָאָרֶץ:
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב זֶרַע אֲשֶׁר עַל־
 פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֶת־כָּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־בוּ פְרִי־עֵץ זֶרַע זֶרַע לָכֶם יִהְיֶה
 לְאֹכְלָהּ: ³⁰ וְלִכְלֵ־חַיֵּי הָאָרֶץ וְלִכְלֵ־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְלִכְלֵ־רֹמֵשׂ
 עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בוּ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת־כָּל־יֶרֶק עֹשֶׂב לְאֹכְלָהּ וַיְהִי־כֵן:
 וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה־טוֹב מְאֹד וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־
 בֹּקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי: ² וַיִּכְלְוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: ²

¹⁷Mm 3428. ¹⁸Mm 2309. ¹⁹Mm 714. ²⁰Mm 5. ²¹Mm 7. ²²Ex 1, 7. ²³Mm 686. ²⁴Mm 8.
²⁵Mp sub loco. ²⁶Mm 720. ²⁷Mm 726. ²⁸Mm 1431. ²⁹Mm 9. ³⁰Mm 2543. ³¹Mm 10. ³²Mm 11.
³³Lv 23, 40. Cp 2 ³⁴Mm 13.

²⁰ א + και ἐγένετο οὗτος, ins ויהי־כן cf 6^a || ²¹ א מ -ניהם - cf טו; frt l נהם - cf 4, 4^a ||
²⁶ א מ 'וכ' cf טו || ^b ש + hjw', ins חַיֵּי || ²⁷ א > ט*, frt dl || ²⁸ א ט + και πάντων
 τῶν κτηνῶν και πάσης τῆς γῆς; ש + whb'jr', ins ובבהמה cf 26 || ^b החיה || ³⁰ א nonn
 Mss ט וְאֵת; prb pr נָתַתִּי cf 9, 3.